

SZERKESZTŐI IRADA

Belmagyar-utca 27-dik szám, hogy a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Köszvény, Belkőzp-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy □ centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitási cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Drága vívmány.

Utóbbi napokban, mikor a magyar udvartartás részbeni visszaállítására és a polgári házassági javaslat előterjesztését sokan még az ellenzékiek közül is hajlandók voltak azokat vívmány számba venni amde alig örvendett a nemzet az alkotmányos fejedelm azon rendelkezések. melyek a magyar udvartartást részben, legalább külső szertartásaiban, visszaállította, máris kitűnt, hogy ez örvendetes dolgoknak ára van s a Wekerle-kormány a nemzet jogos igényeivel fizette meg a saját hatalmának további fenntartását.

A kormány nyakrafőre kapta az éljenzt, az előmerést a házassági javaslatért és az udvartartásért s a nemzet reménykedett, hogy a kiegyezéskor fenntartott jogai lassan, egyenként fognak érvényre emelkedni s a hétfői országgyűlésen kiütötte magát a szög a zsákból, hogy nem a szabadelvűség, nem a nemzeti jogok iránti lelkesedés és ragaszkodás vezette kormányt; hanem az önzés, mert ma sem magyarabb, ma sem szabadelvűbb, ma sem nemzetibb a kormány és pártja, mint volt az udvartartás részbeni kieszközölése és a polgári házasság előtt, hanem éppoly engedékeny a bécsi politikai körök követelményei iránt s Wekerle ma is osztja Bauer volt közös hadügy miniszter nézeteit.

A házasság kötelező polgári alakjára, az udvartartás visszaállítására tehát nehéz árt adott a jelenlegi kormány és pártja; feladta és odaadta a hadsereg magyarosításáért összes jogot; odaadta a nemzet jogos követeléseit, miket a kiegyezés alapján a közös hadsereggel szemben támaszthatott.

Legalább ez az értelme ama rész kijelentésnek, melyet Wekerle Horánszky interpellációjára tett. Egy magyar miniszterelnök a magyar országgyűlésen egész merészen azt nyilatkoztatta, hogy osztja a közös hadügyminiszter nézeteit, azon közös hadügyminiszterét, ki nem ismerte Magyarország alkotmányát s ki a mult delegáció alkalmával kijelentette, hogy míg ő közös hadügyminiszter lesz, addig magyarul levő akadémia nem fog felállítani Magyarországon.

Bauer, aki ezt jelentette ki; nem sokáig élt s mindenki hitte, hogy nyilatkozat talán vele együtt sirba szállt, hogy többé fel ne támadjon. Nem.

Az osztrák szellemű közös hadügyér e tekintetben örökösül szögyön szemre egy magyar miniszterelnök jelentkezett, ki ezen osztrák szellemű nézetet átvette örökségül s érvényesítésére — úgy látszik — megesküdött.

Tehát míg Wekerle lesz miniszterelnök Magyarországon, addig nemcsak nem lesz magyar nyelvű akadémia felállítva Magyarországon, de a közös hadsereg osztrák szellemében sem fog változás történni s a közös hadsereg kedvéért és óhajára ezentul is lábba fogják taposni a szentesített magyar törvényeket, mint tette azt Hieronymi famozus rendeletével.

Nagyon rövid ideig tartott tehát azok reménye, kik a legujabb eseményekből kiindulva a kormány megváltozásában hittek s nagyon korai volt az a hír, hogy a szabadelvű és nemzeti pártok fuzionálnak, mert a Wekerle-kormány és pártja, valamint politikája a régi marad, melynek vezérszavára nem a szabadelvűség és nemzeti érdekek kielégítése, hanem saját hatalmának fenntartása és ezért kacérkodik egyik oldalon a szabadelvűséggel, másik oldalon a nemzeti követelésekkel; a kötelező polgári házasságot előterjesztette, mert ez képezte létezését s a magyar udvartartást részleg visszaállította a koronás fejedelem által, hogy ezzel a kötelező polgári házasságot, mint létezését bizto-

sítsa s egyrészt, hogy a nemzeti követelések egy parányi részének is eleget tegyen.

De a mint az egyik előterjesztésében nem vezette a tiszta szabadelvűség iránti ragaszkodás, úgy a magyar udvartartás részleges visszaállításában is az önzés domborodik ki.

A mennyire megnyerte az országgyűlési ellenzék a két fentebbi momentum által, ép annyira taszította el magát a tegnapi kinyilatkoztatás által, mert most már mindenki meg van győződve, hogy egy a kötelező polgári házasságnak, mint a magyar udvartartás, részleges visszaállításának nagy ára van; a nemzet jogos igényei és követelése. — Már pedig a nemzet nevében senki, még Wekerle sem mondhat le a nemzet jogairól s egy kormány saját javára nem vásárolhat engedelményeket a nemzet javaiért és jogaiért s bármennyire lelkesülünk is szabadelvű reformokért, megérett a kötelező polgári házasságért, azért cserébe vagy árban nemzeti jogokat nem adhatunk és adunk, mert az idő, a korszak és a szabadelvűség érvényét kiküzdte, de — a mint a haza bölcsé mondta, — a mely jogról a nemzet önként mond le, az örökre elveszett.

A. F.

Politikai hírek.

A kormánypart egyházpolitikája. A szabadelvűpárti körökben mint a „Bp. H.” értesül élénk vita tárgya a kormány legutóbbi két egyházpolitikai előterjesztése. A tulajdonképpeni ezeknek az előterjesztéseknek elfogadása mellett foglal állást, sőt állíthatni, hogy az előterjesztések pártolónak száma az utóbbi napokban a pártban nemhogy fogyott volna inkább szaporodott. Mindamellett vannak a pártban oly tagjai is — kizárólag protestánsok, — a kik agályosnak tartják az 1868. 53. törvényozikelyt módosító törvényjavaslat egyes intézkedéseit, nevezetesen azt, mely a jegyzések elhatárolására bizza a születendő gyermekek vallásának meghatározását. A kötelező polgári házasságot szabályozó törvényjavaslat a párt tagjainak legnagyobb részénél határozott helyesléssel találkozik. Mindössze 20—25-re tehető a párt amatagjának száma, a kik részint papi állásuknál, részint választóiknak tett ígéretüknél fogva nem fognak eme törvényjavaslata szavazni. Ezeknek egy része is, úgy halljuk, egyáltalán tartózkodni fog a szavazástól.

Indemnity. A miniszterelnök kedden törvényjavaslatot nyújtott be az országgyűlésnek, a melyben 1894. január és február hónapjaira indemnityt kér. Az indemnity-törvényjavaslatban a pénzügyminiszter felhatalmazást kér arra nézve, hogy a magyar korona országaihoz jogérvényes adókra és állami jövedelmekre vonatkozó összes törvényeket azok időközben bekövetkező módosításainak figyelembe vételével, az 1894. év első két hónapjában érvényben tarthassa és az ezek alapján befolyó adókból és egyéb bevételekből az állami kiadásokat fedezhesse. A kiadásokra nézve az 1893 évi állam költségvetésről szóló 1893. évi VII. illetve az állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozásáról és a megyei törvényhatóságok állami javadalmazásainak felméréséről szóló IV. törvényozikék rendelkezései irányadók. Minden kiadás a melyet az indemnity alatt eszközölnek, az 1894. évi költségvetésbe beillesztendő lesz.

A pápa és a házassági jog. Mint Bécsből a Pester Correspondenz-nek jelentik, monsignore Algardi nunciusz a magyar házasságról szóló törvényjavaslatot a Pázmáneumban látirva fordítottatta, a megokolásból érdemleges kivonatát készítetett s mind a kétoldalt megküldte a pápának Rómába.

Értsük meg a dolgot.

Egy néhány nap óta különös kószahír terjednek a közönségben, a melyek minden alapot nélkülözve rémisztetik az embereket azzal, hogy többek között a kisegítő takarékpénztárba elhelyezett takarékbetétek veszendő félben vannak, mert az intézet nem tud fizetni.

Ez a hírlelés az én hitem szerint egyszerűen nem igaz.

Eddigél az én tudomásom szerint még nem fordult elő eset, hogy a kisebb betéteket az intézet pénztáránál meg nem kapták volna.

Hogy a nagy összegeket, értjük az ezekre menő betéteket — az intézet pénztára nem fizette ki rögtön, az szerintem a viszonyokon és az alapszabály rendelkezésén alapszik, a mely tekintettel arra, hogy a betétek kamatot követelnek a maguk betétei után, s hogy ezért százezrekre menő készpénzt nem lehet gyűjtemölcsöztenél a pénztárban hevertetni, hanem ki kell adni: kiküldi, hogy ily tetemes betétek kivételére 30—60 napi előleges felmondás szükséges.

Igen természetes dolog, hogy a kiadott kölcsönöket nem lehet pár nap alatt beszélni; a rá idők kell!

Ezt meg nem gondolva, az egymást is rémisztető betétek egyszerre rohanják meg az intézet pénztárát és nem veszik észre, hogy a tolongásban egymást bátraltatják.

A kolozsvári kisegítő takarékpénztár igazgatósága e rémülettel szemben méltán kérdezhetné maga magától, hogy mi lehet ennek a szokatlan ijedségnek az oka?

Senkinek sem lehet semmi tudomása róla, hogy az intézetet valami oly nagy veszteség érte volna, a mely aggodalmat keltethetne. Hogy egy milliókat forgató pénztárnál egyes esetekben fordulhatnak elő károsodások is, természetes és mindennapi dolog; de az ily károsodások legfeljebb az évi nyeresémet apaszthatják, az intézet törzsvagyonát és a betéteket nem érintik.

Az igazgatóság — mint erről minden érdeklőt meggyőződhetik — lelkiismeretesen őrködik az intézet felett; a felügyelő bizottság tudom szerint hűségesen gyakorolja az ellenőrzést; oly emberekből áll az előjáróság, a kikben méltán bízhat és biztatik a közönség. Lopás, kisajzolás, hűtlen kezelés lehetősége ki van zárva. Ma is úgy áll az intézet, hogy ha a betétek ma mind kiszáradnak a maguk betéteit, még mindig érintetlenül maradna a másfél százezer forintot meghaladó biztosítéki alap. Mitől kell tehát félni?

Ne engedjük magokat tehát a betétek koholt híreivel szembe vetettni. A rémület rossz tanácsadó! Jó lelkiismerettel állíthatom, hogy a kisegítő takarékpénztár nem inog és ha a mai általános pénzszűke miatt kénytelen az eddig követett eljárásaitól eltérőleg nagyobb betétekkel szemben az alapszabályszerű felmondást betartani, ez éppen azt bizonyítja, hogy az intézet előjáróság ovatos és nem enged az üzletek rendszeres lebonyolítását megzavarni.

Ép, — mint az intézetnél jelentékeny tökével érdeklő betétevő — a felmerült híresztelések nyugtalanító hatása alatt, magam is aggodni kezdtem, első dolgom azonban nem az volt, hogy a betétemet követeljem, vagy azt felmondjam, hanem felvilágosítást igyekeztem szerezni magamnak arról, hogy tulajdonképpen hol gyökerezik a nyugtalanulást okozó, valójában hol a baj?

A vezetőségtől kapott felvilágosítások teljesen megnyugtattak arról, hogy a baj nem az intézetnél van, hanem az állam által felidézett nyugtalanulástól származik.

Már most értsük meg a dolgot és fontoljuk meg a következményeket.

Mi lehet annak a természeteszerű következménye, ha mi betétevők egyszerre követeljük a betéteink visszafizetését?

Hát egyeztetlen az, hogy a pénztárnál kénytelen lesz az adóssághoz ki helyezett tökéket azoktól visszafizettetni, még pedig rövid idő alatt.

És mert előrelátható, hogy annyi ezer adós a részére hitelezett összegeket egyszerre és egészben nem tudja visszafizetni, az intézet kénytelen lesz kényszereszközöket venni igénybe. Ily módon aztán lesz szokatlanul tömeges végrehajtás és árverés, más szóval: bekövetkezik egy oly szokatlan mérvű vagyoni krízis, a melynek általános romboló hatása kiszámíthatatlan.

A betétevők tehát egyenesen magukra vessenek, ha indokolatlan fellépésükkel éppen

a hitelre szorult közönségre idézik fel e kiszámíthatatlan eredményű vagyoni veszedelmeket.

Egy betétevő.

Törvényjavaslat.

A polgári házassági jogról.

IV. FEJEZET.

A házasság érvénytelensége.

77. §. A megtámadás határideje egy esztendő.

E határidő számítandó:

a) a 71. §. esetében a királyi ügyészre nézve azon naptól, a melyen a házasság megtámadhatósága hivatalos tudomásra jutott; a házastársra nézve, a mely napon teljes korát elérte;

b) a 72. §. esetében a gyámhatóságra nézve azon naptól, a melyen a házasság megkötése hivatalos tudomásra jutott (78. §.) a házastársra nézve, a mely napon teljes korát elérte;

c) a 73—75. §-ok esetében, azon naptól, a melyen a házastárs a kényszer hatása alól felszabadult, a tévedést vagy megtévesztést felismerte.

Az a) és b) pontok esetében a házastárs megtámadási jogának kezdőnapjait a hatóságok ellenében részben vagy egészben lefolyt határidő a házastársra nézve is lefolytnak tekintendő.

78. §. A gyámhatóság tudomásával egyenlő hatályú azon törvényes képviselő vagy szülő tudomása, a kinek utólagos beleegyezése a megtámadás kizárásához elégséges.

Ha ehhez csak mindkettő utólagos beleegyezése elégséges és a tudomás különböző napon keletkezett, a határidőt a későbbi tudomás napjától kell számítani.

Annak, a ki időközben vált beleegyezésre jogosulttá, korábbi tudomását úgy kell tekinteni, mintha a jogosultsággal egyidejűleg szerezte volna.

79. §. A 72. §. esetében a megtámadást a gyámhatóságra nézve megállapított határidő alatt megteheti a kiskorú valamint az a törvényes képviselő vagy szülő is, kinek beleegyezése a házassághoz még hiányzik.

A megtámadás azonban hatályát veszti, ha a gyámhatóság hivatalos értesítésétől számított három hónap alatt azt magáévá nem teszi.

80. §. Ha a házastárs a megtámadás megtételében érdektelen vagy cselekvőképtelenség által gáolva van, míg ezen akadály tart a határidő folyása szünetel.

Ezen rendelkezés megfelelően alkalmazandó, midőn a 78. §-ban említett törvényes képviselő vagy szülő a gyámhatóság értesítésében gáolva van.

81. §. Megtámadásnak nincs helye:

a) ha a házasság bírói ítélettel fel van bontva, vagy a 95. §. értelmében megszűnt; b) ha a fejtelen koru, kiskorú, kényszerített, tévedő vagy megtévesztett házastárs meghalt; c) a 74. §. t) pontja alapján, ha akár a korábbi, akár az új házasság megszűnt.

82. §. Ha a házasság a megtámadási határidőn belül vagy a 81. §-ban meghatározott időpontok előtt megtámadva nem volt ugyancsak utólagos felmentés, beleegyezés, jóváhagyás és helybenhagyás esteiben is (83—86. §§.), a házasság megtámadhatóságát úgy kell tekinteni, mintha fenn sem forgott volna.

83. §. Utólagos felmentésnek a 71. p. esetében mindaddig helye van, míg a házastárs fejtelt korát el nem érte (86. p.)

84. §. Utólagos beleegyezésnek és jóváhagyásnak a 72. p. esetében mindaddig helye van, a míg a házastárs teljes korát el nem érte, (86. p.)

Az utólagos beleegyezés, illetőleg jóváhagyás a mindenkor törvényes képviselő beleegyezésére jogosult szülő vagy gyámhatóságot illeti meg.

Az utólagos beleegyezés, illetőleg jóváhagyás megítélésére nincs befolyással az, hogy a kiskorú időközben 20-ik évét betöltötte.

Egyezkedés az utólagos beleegyezésre és jóváhagyásra a 10—14. p-ok megfelelően alkalmazandók.

85. §. A helybenhagyás csak akkor hatályos, ha a házastárs oly időben nyilvánítja, a midőn rá nézve a 77. p. szerint a megtámadási határidő már kezdetét vette.

Hogy az együttes folytatása helybenhagyás-e, azt az eset körülményei szerint kell eldönteni.

96. §. A házasság érvénytelené nyilvánítása, a megtámadott házasság megszűnése, valamint a házasságnak bejelentésével történt megtámadása után felmentésnek beleegyezésnek, jóváhagyásnak és helybenhagyásnak nincs helye.

87. §. A megtámadott házasságot megtámadása esetében megszűnése, vagy érvénytelenné nyilvánítása után, a mennyiben a törvényből más nem következik, úgy kell tekinteni, mintha meg sem kötötték volna.

88. p. A megtámadás, a míg a házasság meg nem szűnt keresettel, esetleg viszonykeresettel, a házasság megszűnése után a bírósághoz intézett bejelentéssel történik.

A keresettel történt megtámadást csak a házasság megszűnéseig lehet visszavonni.

A bejelentés visszavonása hatálytalan.

89. p. A házastárs megtámadás megtételében csak személyesen járhat el.

Ügyvédi képviseletnek különös meghatalmazás alapján helye van.

Cselekvésségében korlátozott házastárs a megtámadási perben perképes.

A 71. és 72. p-ok esetében, ha a házastárs a per folyamata alatt elérte fejtelt, illetőleg teljes korát: a per, úgy a mint van, reá száll át.

90. p. A 69. és 70. p-ok rendelkezései a megtámadási perekre megfelelően alkalmazandók.

91. p. A házasság megszűlése után bárki érvényesítheti a házasság érvényességétől vagy érvénytelenségétől függő jogait és a mennyiben jogi érdekében fekszik, a házasság érvényességének vagy érvénytelenségének megállapítása iránt is indíthat keresetet.

A keletkezett jogerős ítélet csak a perben állókkal szemben hatályos.

82. p. A 123—125. p-ok rendelkezései a házasság érvénytelenségét tárgyzó perekre megfelelően alkalmazandók.

Semmiségi vagy a királyi ügyész által indított megtámadási perekben a bíró a házastársak különölését a kir. ügyész indítványára, vagy hivatalból is elrendelheti.

93. p. Azon jóhiszemű harmadik személyek előnyére, akik érvénytelen házasságban élő házastársakkal az érvénytelenség nyilvánítását jogügyletbe bocsátkoztak, az érvénytelen házasság az érvényes házasság joghatályával bír.

Levél.

Brassó, 1893 december 2.

A brassói magyarországi társadalmi mozgalmairól újabb örömdetes eseményeket jegyezhetünk. E hó 1-én este tartotta az 1848—49-es brassói honvéd-egylet az „Európa” nagy termében első estélyét, a mely a látogatottság és jövedelem tekintetében fényesen sikerült, a tiszta jövedelem 80—90 frt. szükség volt a jövedelemre, mert az egylet eddig egy krajczárral sem rendelkezett. Csak az egyet sajnáljuk, hogy a brassói magyar dalára egy régebbi megállapodása folytán ezen estélyen nem működhetett közre az a megállapodást azonban, mely szerint oly előadók, a hol belepté díj van, az 1848—49 honvédekért ez egyszer szegre kellett volna akasztani. De azt elfelejtjük, miután az estély anélkül is szépen sikerült, Brassó hazafias közönsége ez alkalommal is kitett magáért.

December 2-án három magyar egylet tartott köz illofogó választmányi gyűlést d. e. 9—12-ig az 1848—49-es öreg honvédek a város háza kisbő termében Jászszky Sándor nyug. honvédezés elnöke alatt, melyen a folyó ügyek között előfordult az is, hogy részt vegyen-e az egylet a f. év december hó 12-én Budapest tartandó közgyűlésen. Egyhangulag kimondatott, hogy nem kíván résztvenni. A közgyűlés Jászszky elnöknek az öreg honvédek e kérdésben kifejtett felfázásait és áldozatkészségeit elismerő köszönetet szavazott. Ezt tette mindazokkal szemben, a kik az estélyen közreműködtek. D. u. 4—5 óra között a Dorothea-egylet tartott közgyűlést, a melyen Madaraszyné, Jancsó Róza áll. p. isk. tanítónő tartott sikerült felolvasást a serdüző leánykák házias neveléséről. Ennek az egyletnek elnöke öv. Gálffy Sándorné, Borosnyó Lila, a ki igen tapintatosan vezette a gyűlést, melyen magyar és szászok vettek részt. A férfiak közül ott láttuk Kodó Ferencz kir. tanácsos ny. tanfelügyelőt, Orbán Ferencz áll. keresk. akad. igazgatót és még kettőt. Ohajtandó, hogy a férfiak több érdeklődést tanúsítsanak ezen egylet iránt, melynek célja a leghumanusabb.

Este 6—9 az Erd. Kárpát-egylet brassói választmányát tartott a Fleischer vendéglőben erősen látogatott gyűlést Orbán Ferencz elnöke alatt, melyen a munkaprogram megállapított és a szakosztályok megalakultak. Ennek az egyletnek mint elnök jelenté — tagja lett Maurer Mihály főispán is. Eljött Ugy halljuk, hogy az Emlékek is szándékozik alapító tagja lenni. Akkor kétszeresen éljen. Magyar főispánunk jó példával kell itt a nemzeti ügyek élén előjárni, hogy márok is látván, kövessék a jó példát.

E hó 10-én tartja a magyar casinó Maurer elnöke alatt rendkívüli közgyűlést, melyen Jókait egyhangulag tiszteletbeli tagnak választják. Addig még két gyűlésnek lesz u. m. december 6-án d. u. 3 órakor az Emke brassói választmánya és este a brassói Prot. nő egylet rendez előadást a szegény iskolás gyermekek felruházása érdekében.

A brassói „Magyar Újság” Margittai Béla szerkesztő és dr. Zakariás János f. le-

lős szerkesztő vezetése alatt decz. 15-én kezd meg pályafutását. Lesz-e jövője ennek a lapnak, ha a „Brassó” is megmarad? Ez a jövő tükre. Csak mozogjanak, mert a mozgás élet, a tespedés halál.

Szép jele az itteni magyarság hazafiságának az is, hogy Jókai összes műveire eddig előtét egyet, illetőleg iskolai fizetést előtét. Ezek aztán igazán szép munkát teljesítettek.

Csak az a hét csángó falu nem ad élet-jelt magáról, pedig a hét falu csakugyan megrendelhetne egy példányt. Hol vagy hétfalusi magyar értelmiség?

B. L.

Az E. K. E.

Brassóvármegyében.

Brassó, decz. 6.

A Kárpát-egyesület brassómezei osztálya valóságos lázas tevékenységet fejtett ki, hogy minél hamarabb megalkothassa munkaprogramját, melynek alapján aztán dolgozhassék. Körültekintő gondolat, és megfigyeléssel immár ezt is összeállította.

A decz. első napjaiban tartott választmányi gyűlésnek fő tárgya éppen a munkaprogram megállapítása volt.

A gyűlést Orbán Ferencz elnök vezette, ott lévén Fellner Lajos és Verzár Lukács alelnökök, Molnár István titkár, Römer Gyula, Aloisius Osikov, Lukács József, Molnár Endre, Fördör Sándor, Zakariás János dr., Keszteméti Zsigmond dr., Lázár Gerő, Koós Ferencz, Rombauer Emil, László Gerő, Verzár Mór, Letmányi Ándor dr., Grünfeld Mór dr., Nagy Károly, Kobak Arnold, Bodó Sándor, Orlovsky Gyula, Papp Árpád dr., Folyovits Miklós, Boeskor Ádám, Orbán Pál, Veress György stb.

Elnök a jegyzőkönyv hiteltétele után általános helyeslések közt terjesztette elő a Römer Gyula választmányi tag által kidolgozott munkaprogramot, melyet a munkaprogram készítő bizottság is elfogadott.

A választmány öt bizottságot választott és pedig vizalmi bizottságot Zakariás János dr., Molnár István, László Gerő, Fellner Lajos és Molnár Endre tagokból; kiránduló bizottságot Boeskor Ádám, Fellner Lajos, Fördör Sándor, Orlovsky Gyula és Veress György tagokból; irodalmi bizottságot Rombauer Emil, Zakariás János dr., Molnár Endre, Koós Ferencz és Nagy Károly tagokból; építő bizottságot Fellner Lajos, Gódi János, Orlovsky Gyula és Hoffman Miksa tagokból és végül idegen forgalmi bizottságot Bodó Sándor, Molnár István, Verzár Lukács, Zakariás János és Boeskor Ádám tagokból.

A választmány a munkaprogram kidolgozásért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét Römer Gyulának, ki oly rövid idő alatt feladatának a legsebben megfelelt.

A gyűlés folyama alatt a szomszéd háromszékmezei osztály részéről Bogdán Béla több bajtársával megjelent a gyűlésen kiket a választmány tagjai mint vendégeket a legszívesebben fogadott.

Végrendelet hamisítók.

Budapest decz. 6.

Szűkebbre szorult a kurok s már bele-vág az elevenbe. Ezernyi gyanak, kompromittáló körülmény nyomja le a Berde-féle, mind hírhedtebbé váló, „szobeli végrendelet” költőit, a kik most már értik, hogy hiába küzdenek a bizonyítékok egész hadoszlopa ellen, hiába állítgatnak föl ellene gyöngye argumentumokat. Már-már le vannak győzve

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. deczember 7.

Szegény kis Judith.

Angolból fordította:

Amica.

VI.

(Folytatás.)

(18)

Oh igen több értékes tárgyakat — választóla Griffin kisasszony kisasszony szegénykedve.

— Félek, hogy az órán kívül nincs kitűzés a megkapásukhoz! — de nem szabad több időt vesztegetnem, azok a gyémántok a lelkemnek vannak.

S a jelenlevők hálás hálás köszönetének nyilvánítása között a detektiv meghajtja magát és távozik.

— Oh Judith, Judith, ez csodálatosabb mint egy álom! mormogja Griffin kisasszony. Tudod még most is a történetek után, alig vagyok képes elhinni. Ő mindig olyan udvarias szíves és előzékeny volt, s illedelmes modora igazi gentlemanra vallott! — Én azt, hogy hiába tölem — sőt tudom, hogy az — de, Judith még is szeretne azt reményleni, hogy nem fogják meg.

— Sára néni lelkem maga nagyon rossz bírónő! — mondá Judith gyengén mosolyogva. De félek, hogy én sem volnék jobb — folytatá csendesen rázza a fejét. Mert azt a szegény öreg embert bizonyosan felmentetett volna.

Megvallom, hogy sajnálkozásukat teljes-éggel nem tudom megérteni, — jegyzé meg Tom, ki csudálkozós mosollyal nézi őket. Mind a kettő javíthatatlan gazember, és ma-

s nem tart sokáig: megadják magukat egytől-egyig a bizonyítékok rettentő, kirelhetetlen erejének. Világosság lesz ebben a bűnpörben mihamarabb.

Folytat a kihallgatások tegnap is egész napon át. A nagy szorgalmu vizsgálóbíró, minden pereztét ennek az ügynek szenteli. — Mennél jobban belemélyed ebbe a dologba, annál közelebb van a valóság kiderítéséhez; a vádlottak is lépésről-lépésre engednek eredeti tagadó vallomásaikból, s mármár — úgy látszik legalább — ott tartanak, hogy teljes kimerítő és őszinte vallomást tegyenek.

Berde Béla pedig, a szóbeli végrendelet örököse — mint tegnap már írtuk este tizenegy órakor a rendőri idézés folytán felutazott Budapestre.

Az idézést már tegnapelőtt kézbesítették Berdének, a ki akkor a szomszéd Szűcs községben tartózkodott. Rögtön beutazott Kolozsvárra, s ettől a pereztől kezdve állandóan rendőri felügyelet alatt állott. Alig, hogy megérkezett Kolozsvárra, rögtön házkutatást tartott nála a rendőrség.

Ennek a házkutatásnak nem volt eredménye. Barkóczy Emil bárótlal találtak ugyan leveleket, de ezek tavaljak, vagy két év előttiék. Ebből az évből egy levelet sem találtak Berdénél, a ki — mikor ez iránt megkérdezték, azt válaszolta:

— Bendezen össze szoktam tépni a leveleket.

Az a detektiv, a kit a budapesti rendőrség részéről küldtek le Kolozsvárra, ugyanazzal a vonattal utazott vissza a fővárosba, mint a mellyel Berde Béla. Az ügy főhőse ma reggel fél nyolcz órakor érkezik meg Budapestre, s egyenesen a rendőrségre megy.

Az ötödik szereplőt, Tonceza ápolót, Világosan letartóztatták, s minthogy ma még — csodálatraméltóan — nem kísérték föl a fővárosi rendőrségre, bizonyosra lehet venni, hogy holnap, kíséreléssel, láncra verben megérkezik majd s személyesen a vizsgálóbíró elé kerül az az ember, a ki — ha akarja — a leglényegesebb vallomásokot teheti ebben az ügyben.

Valószínű, hogy Tonceza minden részletekig tudja a történeteket, és hogy szereplése nincs kimerítve ama famózus nyilatkozatának az aláírásával, mely a jelen bűnpörnek az alapja.

Vonat összehúzó.

A magyar államvasutak 548. számú vonata, mely Budapestről Predeal felé haladt, ma reggel Kolozsvár közelében Magyar-Nádas állomáson összehúzózt.

Az összehúzózás így történt:

Ma reggel 6 óra előtt Magyar-Nádas állomáson az 548. számú személyszállító vonatot az 1-ső vágányról a 2-ik vágányra akarták „átteenni”. S e közben nem vették észre, hogy az 503. számú vonat jön, s így a két vonat összehúzózt. Mindkét mozdony csak mérsékelt sebességgel haladt s ennek köszönhető, hogy az összehúzózásnak nagyobb és komolyabb következménye nem lett. Az utasok közül nem sebesült meg sen-

ki, s a vonat kísérő személyzet közül sem, csupán az étkész kocsiában lévő szakács és ennek kísérője kaptak jelentékenyebb sebeket.

A két mozdony közül sem tört össze egyik sem, a személyszállító kocsik közül kettő, s teher kocsik közül szintén kettő zuzódott össze.

A kolozsvári útlevezetőszékhöz azonnal távirati jelentés érkezett a balesetről s innen Schandl útlevezető helyettes, Römer forgalmi főnök és Dax főmérnök felügyelő utaztak ki azonnal az összehúzózás színhelyére.

Mint említők, sem az utasok, sem a vonatkísérő személyzet közül senki komolyabb sérülést nem szenvedett s az összehúzózás folytán bekövetkezett kiskiklás csupán a magyar államvasutaknak okozott vagy 1500 forint kárt. Az összehúzózás következtében beállt forgalmi akadályok miatt az 502, 505, 508, 548. számú vonatok csak átszállással közlekedhettek. Mint azonban az „Ellenzék”-et az útlevezetőszékhöz értesítik, a forgalmi akadályok is déli 12 óráig el lesznek hárítva.

Ugyan ebben a tárgyban az összehúzózásról vett újabb tudósításaink a következők:

Az egész vonaton csak a szakács és ennek segédje sérült meg, a miatt, hogy az erős fűtőlés okára kíváncsiak lettek s fülkéjük ablakát kinyitva kinéztek. Sérülésük azonban az államvasuti orvos jelentése szerint, jelentéktelen.

Az összehúzózás következtében a vonatok utasai átszállással utaztak tovább.

Jelentékeny késéseket okozott az összehúzózás mindenik reggel közlekedett vonatnál:

Az 502 sz. vonat késést 1 óra 31 percet.
„ 503 „ „ 1 „ 31 „
„ 505 „ „ 1 „ — „
„ 508 „ „ 2 „ 14 „

A két vonaton csak a mozdonyok, a két szerkocsi és három teherkocsi szenvedett sérülést.

Az érkező vonatok, miután a megrongált pályán nem mehettek át, az utasokat átvéve visszafordultak.

A pálya helyreállításához az összehúzózás után azonnal hozzá kezdtek s a meggörgült síneket kicserélték s a pályát ma d. n. 1 óráig átadták a forgalomnak.

Az összehúzózás a miatt történt, hogy a mozdonyvezető figyelmét kikerülte a jelzés.

A dologban különben a legegyszerűbb vizsgálat tétetett folyamatba.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, deczember 7.

Deczember 1-vel új előfizetést nyitottunk. Kérjük az előfizetési díjak pontos megküldését.

Kérjük azon t. olvasóinkat, kik előfizetési díjjal hátralebélnek, szíveskedjenek azokat mielőbb megküldeni, mivel alig egy pár hét választ el az új évtől.

Előfizethetnek lehet bármely naptól kezdve. Előfizetési feltételeink lapunk homlokán olvashatók.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt szombaton (december 9.) jelenik meg.

— Bethlen Gábor grófot, az Emke elnököt és országgyűlési képviselőt fájdalmas betegség érte. Édes

anyja: özv. Bethlen Gáborné grófnő tegnap reggelen meghalt. Az agg matrona már régebben betegeskedett, miatt fia önfeláldozó szeretettel ápolta és nem igen távozott mellőle. Tegnap végre bekövetkezett a halál, a tisztességes nagyasszony csendesen, minden fájdalom nélkül kimúlt. Az öreg urnó azok közé a nagyasszonyok közé tartozott, a kik a magyar honleányok önzetlen szeretetével és ragaszkodásával csüngöttek hazájuk sorsán, és a kiknek egyetlen fő törekvésük volt olyan gyermekeket adni hazájának, a kik annak érdekeit szívőkön viselik. Azok közé tartozott, a kiknek neve nemzetiért mindig híven dobogott. Az agg urnó egész életében minden tétellel azt bizonyította, hogy honleányi és anyai kötelességének olyan magas fokán áll, a miben ő rikított pártját. A Bethlenek tradíciója csak szilárdabban állott az ő kezei között és mintaszerű állott vel mindenek szeretetét, becsülését és ragaszkodását vitva ki. Szerető fia: Bethlen Gábor gróf karjai között halt ki, — megtért őseihez ebből a világ-ból, hol az igazi magyar nagyasszonyok sorai immár olyan nagyon megritultak. Özv. Bethlen Gáborné grófnő temetése szombaton lesz. A mélyen sujtott Bethlen Gábor gróf igaz gyászában mi is őszinte részvétet osztunk!

— **Részvét sürgöny.** Az E. M. K. E. kolozsvári főnkja gróf Bethlen Gáborhoz édes anyja elhunyt alkalmából a következő részvét sürgönyt küldötte: „Az Emke kolozsvári főkválszámnya nevében mély szomorúsággal fejezzük ki őszintén érzett kegyeleti gyászunkat a legnagyobb urnóje és főri honleány elhunyt fölött. Méltóságod és a család gyászában részvétteljes szívvel osztozunk. Ferencz József elnök, Deák Albert alelnök, Eöry Ernő főtitkár.

— **Emke direktoriuma** az Emke elnöke édes anyja, özv. gróf Bethlen Gáborné első halál hírére, azonnal összehívta és az igazgató választmány nevében részvétet intézett, hogy az egyesületi költség fejjeze ki gyászát a nagyvő elnök édes anyja, a kitűnő honleány és mintaszerű magyar matrona halála alkalmából. Jelen voltak: Biró Béla kanonok plébános, Felméri Lajos dr., a titkár, Merza Lajos, Székula Ákos ellenőr és Balogh Károly jegyző. A direktorium határozatilag kimondta, hogy szeretett elnöke gyászában osztozkodását sürgönyileg fejezi ki; az Emke gyopárkaszorójával 3 tagu küldöttséget meneszt. A koszoru gyászfátyallal bevont fehér szalagjára a következő felírás jön: „Az E. M. K. E. elnöke édes anyja ravatalára — az E. M. K. E. igazgató választmány.”

— **A Kárpát-Egyesület részvéte.** Az E. K. E. gr. Bethlen Gábor édes anyjának elhunyt alkalmából a következő sürgönyvel fejezte ki részvétét: „Mált. gróf Bethlen Gábor urnak. Kezle. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület őszintén érzett részvétét és mély gyászát fejezi ki, a nagy és pótolhatlan veszteség fölött, mely Méltóságodat a legjobb édes anyja elhunytával érte. Gróf Bethlen Bálint elnök, Radnóthy Dezső titkár, Beregszászy László, pénztáros.” A temetés az egyesületet Bethlen Bálint gróf elnök fogja képviselni. Részvét-sürgönyt küldött ezenkívül az Emke direktoriuma is.

morán s kellemetlen érzéssel szédültek el napi dolgukra.

E levél tartalma legsúlyosabban érinté Judithot, mert neki örülni kellett volna rajta — de ő nem tudott örülni.

Griffin kisasszonynak igaza volt, — Judith az Earnshan Julia leánya, és az anyja utban van Angliába, hogy gyermekét magához vegye. Jack — a Judith atyja — meghalt. Ő ott künt Dél-Afrikában hősiessen megtette kötelességét, s özvegye mostan egész vidáman ir visszátéréséről. Levele így aegződik:

„Édes Sára! — Én gansz asszony vagyok, s önként értetődik, hogy kis leányom iránt tanusított figyelmemet s gondoskodásodat vissza fogom fizetni. Reménylen nem találtam nagyon különösnek tőlem, hogy elhagyjam magamtól, de e vedona igazán nem hozhattam el egy kis gyermeket bajnak magammal, tehát nem volt egyebet mit tennem.

— Vissza fizeti! — mondá Judith lassu zokogó hangon. Oh Sára néni és Samu bácsi, a világ minden vagyona nem fizethetné vissza szeretetüket — mert oly igazán szerettek!

A mint a leány beszél, fejét kezeire hajtja s könnyei megerednek. A két jó öreg a mennyire lehet vigasztalja és azt mondják, hogy bár mi történnék, mindig szeretni tudják, s szívők gyermekeknek tekintik.

Midőn egy hónappal később Earnshaw asszony a Remetességbe érkezik a rég távol levő anyát Judith erőltetett mosollyal s hideg kötelességszerű csókkal fogadja.

— Ejnye, ejnye sokkal soványabb mint a milyennek képzeltem! mondá Earnshaw elégedetlen hangon a mint Judithot a világosság felé felé vezette — s bírállólag vizsgálja.

— Biztosított anyámat, hogy mindig

— **Gróf Bethlen Bálint** orsz. képviselő, az E. K. E. elnöke, tegnap Kolozsvárra érkezett és az egyesület titkárával megállapította a székes fővárosi osztály megalakításának végleges programját.

— **Színház.** Tegnap Ferrari Pál érdekes és szép darabját a „Párbaj”-t adták a színházban kevés számú közönség előtt. Az előadás sikerét E. Kovács Gyula, Gerő Lina, Hunyadi Margit és Gáll Gyula kitűnő játékkal biztosították. Am maga a darab egyike a legérdekesebb daraboknak, a melyben az író azt mutatja ki, hogy milyen ostobaság és igazságtalan a párbaj és mégis mennyire elkerülhetetlen a társadalom előítélete és gyöngesége miatt. Őszintén csodálkoztunk azon, hogy akárhány léha és merőben üres operetlikre nagyobb publikum gyűl, mint egy ilyen érdekes darabra, mint Ferrari „Párbaj”-a.

— **Harcz a fabódéért** N. Váradról írják: A fabódéért vívandó harc egyre hevesebb lesz. A városatyák már valósággal pártokra szakadoztak ebben a kérdésben és ez idő szerint a legaktualisabb lokálpolitikai téma az, hogy Ditrői vagy Leszkay? Ditrői Mór tudvalevőleg most Budapestben időzik, a hol megfogott társulatának kiegészítésén fáradozik és csak azután fogja betereszteni azon társulat névsorát, a mellyel Leszkayt akarja legyőzni. Hogy sikerül-e ez neki, az nagyon természetesen attól függ, hogy milyen társulatot képes szervezni, mert most egyelőre még se primadonnája se drámai szendeje, se drámai hőse, se intrikus, se komikus, sem igazi operette buffója nincs, a menyinyiben Delli Emma és Főris Pista Leszkayhoz, Komáromi Mariaká pedig Tiszai Dezsőhöz szerződtek el.

— **A színész egyesület és a kolozsvári színház.** Az országos színészegyesület a n. várad színdígyi bizottságához a következő sürgönyt küldötte: A magyar vidéki színészegyesület tanácsa a vadéki színészet érdekében kíváncsónak tartja, hogy Nagyváradon nem az államilag segélyezett kolozsvári nemzeti színház, hanem valamely elsőrangú vidéki társulat működik. E tárgyban indokolt megkeresésünk irásban megy. Budapest. A színészegyesület kormányának deczember hó 5-ikén tartott üléséből. Kaffka László. min. oszt.-tan. elnök. Bényei István, irodaligazgató.

— **Köteke.** A kolozsvári helyiek házbersegélyző fillegylete f. hó 8-án pénteken este Horovitz Samu elnökletével választmányi tag lakásán közléket tart, melyre az egyesület tagjai és a szíves érdeklődőket tisztelettel meghívja Kolozsvárt 1893. deczember 7-én Albach Géza elnök, Hadházi Sándor titkár.

— **A vízvezeték és csatornázási nagybizottság** folytatja tegnap a polgármester elnöklete alatt tanácskozását a csatornázás tárgyával. Salamon Antal tanácsos előadásából kitűnt, miszerint a város leendő csatornájának csakis mintegy fele részese lesz úgynevezett „mászható” csatorna, a többi pedig nem. Ami közkielvezéssel annyit tesz, hogy azokhoz a szűk — inkább lyuknak nevezhető — csatornához fölépítést után többé soha hozzáférni nem lehet, más szóval azokat takarítani, kikotorni, az oda lerakódott iszapot szemetet onnan kivenni többé soha lehetséges nem lesz, kézzel vagy szerszámmal. Hanem, ha az úgynevezett öblítés által a lerakódások el nem fognak távolítani — pedig nem fognak — azok ott fognak bűzhödni. — A nagyobb gyűjtő-

bőségesen volt mit ennem — jegyzé meg Judith bosszusan.

Earnshaw vizsgálódását folytatva nem hallgat a leány megjegyzésére, hanem Griffin kisasszony felé fordulva azt mondja:

— A fejt egy kissé magoson tartja; és nem vették észre, hogy a jobb vállá egy kicsit — nagyon kicsit — alig észrevehetőleg — de még is magosabb mint a bal? Sára, Sára, én attól félek, hogy te nem sok gondot fordítottál a calisthenicre; pedig a kellemes magatartásra oly sokat adnak a mai világban. Ügyeltél arra, hogy legalább egy óra hosszat mindennap hanyat fekdüdjék a hátadra?

— Nem édesem azt nem tettem. Nagyon sajnálom, hogy nem vagy megelégedve választóla Griffin kisasszony idegenen.

Szegény jó lélek, ő szeretne a feledhetetlen Jackről, s utolsó betegségről kérdezősködni, de természetesen találja, hogy Julia a gyermeknél van elfoglalva.

— Hiába fektetted volna hanyatt — szól közbe Judith szikrázó szemekkel, mert nem fekdütem volna csendesen, nem én egy perczig sem.

— Ah, attól félek, hogy elkényeztetted a leányomat s nagyon sokat megengedél neki! — mondá Earnshawn fagyosan. De Julia, még van idő a mulasztásokat helyre pótolni s miután vissza jöttem úgy fogsz cselekedni a hogy parancsolom, nem pedig a hogy neked tetszik.

Judith nem válaszol midőn az anyja oldala mellett a szobán végig megy, de mehet kétszer megáll, először, hogy Griffin kisasszonyt ki szomorúan s zavarodottan bámul maga elibe megrököly, másodszor, hogy Samu bátyjának a zsebkendőjét feladja.

(Folyt. köv.)

ket több helyen ki lehet majd időnként talán elég jól üblíteni, mosni a beléjük bocsátandó szamosvízzel s ezekbe egyszerűen bele is fér az ember. A közép térfogatú csatornába már csak a káknák gyűjtött egy-egy köbméternyi vízvezetékű vizet lehet egyszerre bevezetni; ha az elviszi a lerakódásokat jó, hanem viszi, azok ott maradnak és tovább rothadnak; de közel hozzáférni és kiszéni nem lehet. Némely helyeken pedig úgynevezett „töltőkkel” tervezi az üblítést; a mi abból áll, hogy 3-4 csatorna összejövetelénél megátolja a csatornavíz lefolyását, ezt földuszasztja s ekkor megereszti a szilipját, egy kis áradásformát idéz elő a csatornák további részeiben, melyeknek el kell ragadnia a leülepedéseket. „El kell”, de hát ha nem ragadja el? Akkor tetteletlenül fogunk állni a takarítás dolgában, mert azokba a szék lyukakba semmiféle szerszám beléjük nem fér s ha tényleg benne is, nem lehet látni mit dolgozik, csak vakon kell dolgozni. Már, hogy milyen lesz az a takarítás, azt az tudja, a ki tervezte; de mi csak annyire becsüljük, mint a behúnyt szemmel való járást a nyitott szemmelhez képest! A nagybizottság — úgy látszik — az egész ügy sok buzavonájának lidércnyomása alatt kifáradva, lahkandán, elfogadta mégis azt a tervezetet, kivétel végett; csupán két részközlőzet (záporcsatorna) szükségességét mondta meg ki, mint a melyek egyéb hiányai mellett az új tervezésnek szintén hiányzottak belőle; pedig tudjuk mekkora tavak támadnak minden nagyobacska esővel a főterén, belkőzép-utczán, belmagyar-utczában stb., melyeken át kell mindannyiszor ugrálnunk!

Az általában kevés számú nagybizottsági tagok között legkisebb számban tündökölt a hygienisták; tán kettő-három volt jelen csupán. A város főúrvosa indítványára ajánlani fogja a nagybizottság a közgyűléskor, hogy hídverő az új utczára, király-utczára s a kővízköze is tervezetesen csatornákat, mivel azoknak felszín esőök nincs, a vizet levezetni nem lehet, ott poshadnak; de éppen ott szokott a cholera is fésskelni. Dr. Salamon pedig külön véleményét jelentett be, kijelentvén, hogy ezt a csatornarendszert nem tartja sem közegészségi, sem közbiztonsági szempontból kielégítőnek; hanem az utczák mindenütt „máshat”, azaz kitakarítható csatornákat kíván.

Állat-Védő-Egyesület alakult Kolozsvárt, melynek elnökéül Széchy Lovag Josephine, igazgató-titkárnak De Gerandó Antonina úrnőket választott meg egyhangulag. A holnapi ingyenes előadás a Városbázis termében erről az egyesületről és céljáról fog szólni.

Hangverseny Ritka élvezet kínálkozott Kolozsvár műértő közönsége számára. Sauer Emil a jelenkor legnagyobb zongoraművésze fog közelebről hangversenyezni a színházban. Sauer Emilről a „Nemzet” a többiek közt a következőket írja: Nem volt még e században zongoraművész, a ki a maga nemében nagyobb lett volna, mint Sauer és nem volt még nála szerényebb és igénytelenebb, ha a rajongók tetésését és lelkesedését meg akarta köszönni. Előzékenysége és a közönség iránti gyengéd figyelem majdnem precedens nélkül áll a nagy művészeknél és egészen mindig neki, akár fejedelmek, akár nyárszolgák előtt játszik. Mindig és mindenben egyszerű, felelőtlenség. Üdvözlőket azokat a magyar vidéki városokat, a melyeket Sauer meglátogat és remélik, hogy ugyanazokkal az impressziókkal fog onnan visszatérni a fővárosba, a minőket innen visz magával a derék, intelligens és művelt magyar vidéki városokba.

Mázolják a kolozsvári redoutot. A mennyezettel már készen vannak, most mázolják a falakat tödös színre, — melyre bordó színtű csíkfázatokat raknak. A karzat fal repedéseit is bevakolták, bemeszelték sőt helyi helyen ki is pingálták a falakat. A padló azonban most is rongyos, mint valami rozszart istállóban sőt úgy látszik, ezt nem is javítják ki. Ezt az egész munkát a nyár hosszú folyamán elvégezhették volna s most nem szenvedne hátrányt virág bazár és sok más társadalmi idő töltés. A redoutot különben minden szerencsése sem a városnak sem a rendezőknek sem a mulató közönségnek. A városnak sokba kerül, a rendezőség jövedelmét feleslegesen a disztés, mely most még nagyobb mértékben szükséges a téglá színt falakra. Egy városi szakértő pár év előtt egy életre való tétvet adott be. Azt indítványozta, hogy papir maschéval vonják be a falakat s akkor semmiféle disztés nem szükséges. A bölcs tanács nem fogadta el a 3000 frtba kerülő ügyes tervezetet. Rendkívül jövedelmező alkotást létesítene a „Nemzeti szálloda” tulajdonosa, ha épületének lebontott helyére, a kor igényeinek megfelelő vigadó termet építené.

A „Nemzeti szálloda” újja születése. Lebontották Kolozsvárt a nemzeti szállodát de csak azért, hamvaiból annál fényesebben épüljön fel a jövő év őszire. Az alapjában megújult „Nemzeti szálloda” elől két, hátul három emeletet lesz. A szálloda tervét Páky Lajos főmérnök készítette s az építési munkát Endrasser Benedek kintnő vezeti. Az épület 250 ezer frtba fog kerülni. A szálloda igen impozáns épület

lesz. A Jókai és torda utcák szögleténél rondóba alakul a szeglet, mely torony alakjába fog felnyúlni. Az épület egészén az új és modern rendszer szerint épül és villanyvilágításra, — központi légfűtésre és vízvezetékre lesz berendezve. — Az épületek alatt pincze fog elnyúlni, mely a fővárosi Ruscher sör esernőkhöz lesz hasonló és teke-pálya lesz benne. A földszinten díszes kávéház lesz, melynek széles ablakai nyáron a pinczébe lebozathatók. Az épület további részeiben lesznek az éttermek, cukrászat, fürdő és a vendég szobák. Az épület emeletére felvonó gép fogja víznyomással felszállítani a vendégeket. A tárgyak felvonására két liftet is építenek az épületben. A „Nemzeti szálloda” tulajdonosa Horváth Ödön építteti ki.

270 szegény iskolás tanuló lett bejelentve a rongyos egyetelnökséghez segélyezésre. A beérkezett adományokból azonban az egyetelnökség alig 130 tanuló segélyezhet. Hogy a többi segély nélkül maradtakon is segítve legyen, kérjük a közönség szíves adakozását.

Hangverseny. Az egyetemi hallgatók zene-egyletének hangversenye, mint tegnap számunkban közöltük, holnap pénteken d. u. 4 órakor lesz megtartva a Közponi szálloda dísztermében. Műsor a következő: 1. Cherubini. Nyitány. „Ali baba” című dalműből. Nagy zenekarra. 2. Gounod. Tavaszi dal. Éneklő Sipes Etlka kisasszony zenekari kísérettel. 3. Baliczay. Andante vonós zenekarra. 4. Planquette-Levél ária „Rip van Vinkle” című vig operából. Éneklő Sipes E. kisasszony. 5. Offenbach. Orpheus az alvilágban. Nagy zenekarra.

Gyarmathy Miklós Kolozsvármegye alispánját nénapja alkalmából a tisztviselői kar ma délelőtti kereste föl. A tisztviselők jókívánságát Hory Bélárvászeki elnök tolmácsolta.

Dr. Bohenczy Lajos a kit a kereskedelmi miniszter a Kolozsvári árverési csarnokhoz miniszteri biztost nevezett ki, — hivatalát átvette, s ezzel kapcsolatosan e máskülönbben is gyakorlati intézményénél több helyes reform lesz életbe léptetve.

Báró Jósika Samu államtitkár, Ugron Gábor országgyűlési képviselő Kolozsvárra érkeztek és jelenleg városunkban időznek.

Az elplagizált repülő-gép című tegnapi közleményünkbe három értelemzavaró, sajtóhiba csúszott be, Irinyi helyett szedtek „Zrinyt”, f u v ó helyett „furut” és k ó h ó helyett „kötő” műveket. Kérjük ezeket kijavítani.

Fogy a szintársulat. Gál Gyula, Delli Emma, Foriss Pieta és a Rátonyi pár után most már Szathmáry Árpád is szelnek van eresztve. Szathmáry ugyanis a napokban irta alá Kreszányihoz való szerződését. Az eddig itt maradt tagok közül pedig a Kovács Gyula vendég, Gerő Lina vendég, Vadnay Vilma vendég, Megyery volt vendég. Hát tulajdonképpen kik is a kolozsvári nemzeti színház tagjai?

Az egyetemi kör e hó 19-én, szombaton d. u. 6 órakor választmányi ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívjuk. Somló Bódog elnök; Knörr Ferencz főtitkár.

Felhívás Kolozsvár iparosaihoz. A kolozsvári iparos ifjak és ipari alkalmazottak betegsegélyező pénztára többször intézett már felhívást különböző módon Kolozsvár munkaadó iparosaihoz, hogy az üzleteiknél, vagy műhelyeikben alkalmazva levő munkásokat, segédkeket és tanoncokat a törvény rendelte értelmében a segélypénztárba jelentsék be, de mind ennek dacára alig 500-600-ra tehető a bejelentettek száma, holott Kolozsvár területén ezerszáz meg a segélypénztárba kötelezettek száma. Alólirt Igazgatóság ennek következtében szükségesnek látja a t. iparos mester és munkaadó urak figyelmét ismételtén felhívni az 1891. évi XIV. t. cz. 26. §-ra, melyet, hogy minden érdekelt előtt ismeretes legyen, itt szövegeztünk: „A munkaadó köteles minden nála alkalmazott, biztosításra kötelezett egyeteln munkába lépéstől számított nyolcz nap alatt az iparhatóság által meghatározandó módon, a minden munkaadó számára már előre megjelölt pénztárhoz bejelentni. E bejelentés elmulasztása esetében a munkaadó az ezen kihágásért reá kiszabandó büntetésen felül tartózik a munkába lépés napjától a bejelentés tényleges megtörténtéig, illetve a bejelentés elmulasztásának megállapításáig terjedő időre eső járulékokat sajátjából befizetni és ezenkívül a bejelentési elmulasztott biztosítandónak a bejelentés előtt netalán bekövetkezett betegségből eredő költségeket, valamint az eljárás költségeit is megteríteni.” A törvény szövege tehát világosan kimondja, hogy a bejelentések elmulasztásával a munkaadók kábát követnek el, melyért a kiszabott büntetésen kívül még kártérítéssel is tartóznak a pénztárnak. — Miután Kolozsvár területére a kereskedelmi miniszter a fent említett pénztárt nyílvánossági joggal és jelleggel ruházta fel; egyáltalán kötelezővé is tette az abba való bejelentést. — Ennekfogva ismételtén felhívjuk a t. iparos munkaadó urakat, hogy alkalmazottaikat — a hatósági kényszeret be nem várva, pénztárukhoz bejelenteni sziveskedjenek. Helyiség: belhid-utca Csirják-féle ház, a posta palotával szemben. Hivatalos

óra d. e. 11-1-g, d. u. 3-5-g. Az iparos ifjak és ipari alkalmazottak betegsegélyező pénztára Igazgatóságának 1893. decz. 2-án tartott üléséből. Benigni Samu pénzt. elnök, Várad Albert pénzt. titkár.

A „rongyos-egylet” részére adakoztak: Gróf Vass Ottilia 3 frt, Lászlócski Samu 1 frt, Dr. Fischer Lajos 1 frt, Öv. Ors. József 1 frt, Helmann testvérek 1 frt, Feszt Sándorné 1 frt, Gráf János 1 frt, Székely Miklós 1 frt, B. Bakk Lajos 1 frt, Öv. dr. Szombathelyi 1 frt, Varga Dániel 1 frt, Sebesi Pál 1 frt, Öv. Dájbukáné 1 frt, br. Kemény Gézsáné 1 frt, Dritek M. Lajos 1 frt. Fogadják a nemes szívű adakozók halás köszönetük nyilvánítását. A rongyos egylet nevében: Kozma Ferencz elnök, Elek Gyula titkár.

Nyilvános köszönet. A kolozsvári dalkör decz. 2-án tartott hangversenyén felülírtak: Hegedűs Sándor 10 frt, Biró Béla 5 frt, Finály Henrik 3 frt, Dr. Koeh Ferencz 2 frt, Pál István 2 frt, Kottay János 2 frt, Hantz Györgyné 1 frt, Hevesi József 1 frt, Albach Géza 1 frt. A felfűzetőknek az egylet nevében halás köszönetet mond: Korb János pénztáros.

Jogász-bál. A jogász ifjuság 5-én a jogászbál érdekében gyűlést tartott, melyen bálenőkké a népszerű gróf Bethlen Józsi II. éves jogaszt választotta. Jelöltek: Donogh János és Zeyk Géza, titkár: Dalmi G. A bál ideje és a rendező bizottság megállapítására egy szűkebb körű bizottság küldetett ki. A mint az előkészületekből következtetni lehet, a jogász-bál az idén a farsang legsikerültebb mulatsága lesz.

Az osztrák-magyar bank kormányzóságának vezértitkára Práger József Bécsből, tegnap Kolozsvárt időzött és a kolozsvári fiók tisztviselőivel együtt vacsorált a Közponiiban. Érdekes, hogy a vezértitkár ur rendkívül előszeretettel foglalkozik a magyar nyelvvel és a bank ügyvezetésében is nemcsak megszívleli, de örömmel veszi a magyar nyelv használatát s a tisztviselőkben szeretettel ápolja a magyar szellemet és a Magyarország iránti rokonszenvet.

Karácsoni ajándék. A Dávid Ferencz egylet a Karácsonra a „Fiatalság Barátját” újból kiadja dr. Brassai Sámuel és Boros György szerkesztésében. A karácsonnal együtt járó szülői gondon könnyíteni akar a szerkesztőség s azért elhatározta, hogy karácsonra készít egy új és lehetőleg kedves „Fiatalság Barátját”. Lesznek benne versek, mesék, historikák, talányok, s azokról jutalmak s egyéb apróságok, sőt még a karácsoni kép is lesz benne. Ugy készítik, mint ha a saját gyermekeiknek kellene, s éppen azért készítik, hogy még a legszegényebb szülők is hozzá juthassanak. A szülők s a gyermekbarátok tartanak 10-10 krajczárt a picizéknek és a nagyobbaknak is. Már decz. 20-án kapható lesz a szerkesztőségnél s a könyvtáraknál. Az ára egy száznak csupán 10 kr. lesz, de 2 frtért 22, 3 frtért 34, 4 frtért 45, 8 frtért 100 példány fog küldetni. A szerkesztő a teljesen szegény gyermekeknek ajánlanak 100 ingyen számot s kéri a megrendelőket jelezni, hogy ingyen hányszor küldjenek. Az ajándékokat azoknak osztják ki, a kik legelőbb folyamodnak érte. A talányok megfejtői között a következő becses jutalmakat osztják ki: 1. Vörösmarty költeményei egy kötet. 2. Jó gyermek könyve. 3. Unitárius énekes könyv. 4. Egy nagy néne levelei leányoknak. 5. Unitárius Közlöny egy kötet. Brassai Sámuel és Ferencz József püspök arczképével. 6. Fiatalság Barátja összes számai. 7. Servet Mihály jellemtája. 8. Keresztény Magvető egy kötet. 9. Jó gyermek könyve. 10. Vörösmarty: Beszélyek és regék.

A Ferencz József tud. egy. jogsegély egylet nevében az egylet könyvtárának adományozott dr. Matkovics Sándor „Pénzügytan és Schilling-Werner Bölcséleti Jogtudomány” című könyveket van szerencsém az adományozó „Egy választmányi tag”-nak nyilvános és halás köszönetet mondani. Kolozsvárt, 1893. decz. 1-én. Sós Rezső. s. k. titkár.

Meggyilkolt erdőőr. Említettük hétfő és keddi számunkban, hogy Kolozsvár határán, Kajántón egy erdőrt szolgálat közben meggyilkoltak s az ismeretlen tettesek ellen a hatóság a folyamatba tette a vizsgálatot. Mint most újabb értesítések, a csendőrség többeket letartóztatott. Ezek között van egy Deéry György nevű bácsi uradalmi erdőőr, is kit ma fogott el a m. kir. csendőrség.

Szerkesztőségi üzenetek. V. K. Levelét azért nem adhatjuk ki, mert nincs benne igazság, Mák Ferencz adófőnök a legkitűnőbb hivatalnok, a ki a polgárság érdekeit kötelességének teljesítése közben egy pereze sem téveszti el szeme elől. Részrehajlatlan és igazságos mindenki-vel szemben.

Sz. T. Csik-Szépviz. Az Emlékkönyv iránt sziveskedjék Hegyess Vilmos szerkesztőhöz (Kolozsvár szerkesztőségéhez) fordulni.

A kolozsvári színház száz éves jubileuma alkalmából kiadott emlékkönyvre lapunknál előfizetett közönséget tisztelettel tájékoztatjuk, hogy mi a megrendelő névsorát a befolyt összegekkel együtt áttettük a bizottsághoz, mely a könyv megjelenése előtt. A könyvet az előfizetőknek Hegyess Vilmos a mű szerkesztője küldi szét. Sziveskedjenek

tehát mindennemű reklamálo megkereséssel Hegyess Vilmos urhoz fordulni.

K. B. Póli. Sorajegyei nem jöttek ki.

A krinolin.

Megérkezett. Végre itt van és egyik főtéri kirakatban berzenkedik s nagy felfutkodottságában úgy neki gömbölyödik, mint egy heragos pulykakakas. A hatvanas években történt halála után, — csak közlebről ébresztette fel Páris egyik divattermében, valami excentrikus keeske. Először mosolygott rajta a női világ, — később kezdett ismét a krinolinásgával megbarátkozni, egyszer csak azon vették észre a világáros lakosai, hogy a divatot és kenyeret egyaránt üző, kergető tömegben itt ott krinolin gömbölyödik.

Azért még sem tudott maig is népszerűsége vergődni. Nincs elég romantika az emberekben, — de utját megkezdte. Kinálja nehézkes alakját, deformis báját, izléstelen abroncsait. Megjött és kipingálta arcazt, mint egy párisi demimonde, kacsér mosolygással mutogatja rakott fogait, mint egy vén kisasszony. Itt van már a kirakatban s a kristály üvegen keresztül kikandikál a havas szürke világba és mély megvetéssel, sárga irigységgel nézi a testhez simuló, egy gondolatnyira sleppes ruhákat, a melyek tetszelgő büszkeséggel mutatják a nők telt idomait.

Szinte látszik, mint gyűlöli szíllal belélt ökrinolinásga, azt a ruhát, a mely az izmokra fekszik és a lüktető vértől melegszik át. Kiri belőle, hogy miként kínálja elkopott báját és egy vén kaczer szemtelenséggel toladódik a szebb divat eltűzésére.

És a mint a női világ elhalad mellette, — valamennyi odatekint és minden arczon mosoly jelenik meg. Erős lélekbuvár legyen az, a ki megtudja érteni, hogy a nők mosolygása, melylyel a krinolinra tekintenek, — mit jelent. Megvetés? Szánalom? Öröm? Lelkesedés? Guny? Harag, vagy mi? Ki tudja? A nők gondolatjának senki sem látja a kezdetét és senki sem juthat a végére. Talán megvetik, mint olyant, a mely megfosztja őket a testi bájuktól! Talán lelkesednek érte, mint a divat bizarr kinövése iránt? Talán kellemes reminiscenciák ébrednek fel a nagymama korából? Talán az újdonság ingere csiklandja végig idegeiket? Ki tudja? Csak annyi igaz, hogy valamennyien egy talánszerző mosolylyal vonulnak el a krinolin előtt.

Mi van hát megírva ebben a mosolyban? Meglehet ezt jelenti:

— Örömdünk, hogy megjöttél. Mi imádjuk a divatot, ha még egyszer olyan csunya is. Sőt annál inkább imádjuk, mentől csanyág. Mi nők vagyunk. Ideges, széles, különöz nek, a kik vértünk minden szenvedélyével, mulatunk, gyönyörködünk, kacérkodunk, szeretünk, gyűlölünk, pletykálunk, tetszelgünk, vétkezünk, imádkozunk. stb. stb.

A 19-ik század vége a mi időnk és nem tartjuk következtetlenségnek a szűk tricoból a bő krinolinba ugrani.

Jól tette, hogy eljöttél a messze nyugotról, a hol a diéső, a nagy, a szent, az isteni divat hazája van. Örömdünk neked és csupán arra várunk, hogy nemtűnkől egyetlen egy feléd nyújtsa kezét. Aztán feled nyul 10-20, 100, 1000 kére!

De hölgyeim az ég szerelmé! Mi lesz akkor a modern ruhához berendezett világ-ból? Hiszen ha önk elfogadják a krinolin-ságát: egyszerre át kell alakítani mindent, a mit az emberi társadalom saját kényelmére megalkotott.

A járdát ki kell szélesíteni, mert egy krinolinnal a mostani járdán szembe menni a legnagyobb vakmerőség volna. Két krinolint pedig kikerülni egy utcán: is lehetatlenség. Ha a férj a feleségét, — legény a kedvesét kíséri az utcán a társalgásra tubust kell használni, mert a krinolin miatt csak nagy messzeségen haladhat mellette.

A színház egy pályában alig fér el egy krinolin és minden 3 ülő helyet egygyé kell alakítani a krinolin miatt. A házak ajtait ki kell szélesíteni, mert nem fér be rajta a krinolin, a gőz és lovaskocsikat hajókká kell alakítani, mivel úgy kívánja azt a krinolin. Milyen szerencse, hogy nincs felépítve még a redoute. Most már a vigadó méreteit alkalmazni lehet a krinolinhoz és meglehet építeni a vigadót a javító intézettől a Szamosfalváiig terjedő térségen. Ebbe legalább befér a mulatni akaró publikum fele.

A meztö-egylet nagyon meg kell szaporítani, mivel a város szűkebb utcáiban valószínűleg sűrűn fog előfordulni az elgázolás, melyet a krinolin okoz.

Lelkemre mondom ez még nem minden, a mi a krinolin nem teszi kíváncsossá. Ebben a havas, hideg világban az arcaztalanul indiscret szél felkavarja a porzó hó hi-

deg pikkelyeit és galadul szórja mindenfelé! Hogyan áll ellent a krinolin? Az arcaztalanul indiscret szél belekapaszkodik a krinolinba és szilaj kezekkel forgatja majd!...

Hogyan áll ellent a krinolin?

Brr, milyen kép, milyen fázó hizarz kép!

Tuske Pál.

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti távirata.)

Országgyűlés.

Budapest, decz. 6.

A képviselőház mai ülésén folytatták a pénzügyminiszteri tárcza költségvetésének tárgyalását. Több felszólalás után ülése végén Wekerle válaszolt minden egyes felszólalónak. Ezután általánosságban elioagdták a javaslatot.

Főrendiház üdvözlözte.

Budapest, decz. 7.

A főrendiház mai ülésén egyhangulag lelkesedéssel elhalározta, hogy József főherceget jubileuma alkalmával üdvözlőn fogja.

Az indemnyti.

Budapest, decz. 7.

A függetlenségi párt tegnap tartott értekezletét elhatározta, hogy az indemnyti nem szavazza meg.

Itélet emberölésért.

Budapest, decz. 7.

Simonyi Dénes szügyi földbirtokos, jóval előzőtt agyonlőtte dűbös felindulásában kertészét.

Simonyi most azzal védekezett, hogy tettét beszámíthatatlan állapotban követte el.

A kir. törvényszék azonban, mint Balassa-Gyarmatról jelentik, a földbirtokost 1 évi börtönrre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

Jubiläum.

Budapest, decz. 7.

Sátoralja-Ujhelyről jelentik, hogy a város karöltve a megyével fényesen ünnepelte meg József királyi herceg jubileumát. Összes templomokban hálaadó istentisztelet volt, minden a lakosság valláskülönbség nélkül, hatóságok, testületek, honvédisztek, megyei tisztviselők élőkön Matolay alispánnal részt vettek. Este kivilágítás kirándulás zenével a város jobb utcáin.

Arad, decz. 7.

A honvédség 25 éves fennállása alkalmából Aradváros törvényhatósága megvendégelte a honvédeket.

Butyky őrnagy napiparancsban tudatja a legénységgel, hogy nevezetesen napra virradnak másnap a honvédek, széles e hazában a m. kir. honvédség 25 évi fennállásának jubileumát ünnepli, melyben Aradváros lelkes polgárai is sietnek részt venni. A mennyiben az aradi honvédeket és honvéd huszárokat a nap öröme megvendégelik.

A czibil ember el sem tudja képzelni, hogy milyen nagy öröm fogja el a katona szívet ilyen napiparancsra.

A kora reggeli órában, mikor a lakatya udvarán megszólalt a század trombitásának a riadója — egytől-egyig teljes díszben talpon voltak a honvédek.

A lakatya nagytérmeben terítették fel a honvédek részére.

A terem felai I. Ferencz József magyar király, József főherceg a honvédség főparancsnoka és endrődi Salacz Gyula kir. tanácsos és polgármester arczképével voltak feldíszítva. Egyik díszes transzparen és szavak álltak: „Eljen a haza!”

A lakoma pont 12 órakor vette kezdetét. Az ebéd alatt lelkes felköszöntők mondatak.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, pétek 1893. deczember 8-én.

Somló Vadnay Vilma vendégfőléptével: **NEBÁNTSVIRÁG.**

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadótulajdonos:

MAGYAR MIHÁLY.

NYILTÉR.

Köszönet nyilvánítás.

Alólírottak azon szíves és vigasztaló részvétért, melylyel elhunyt nővértünk

SZÉKELY TINKA

halála és temetése alkalmából jó barátaink és ismerőseink irántunk viseltettek, s a temetésen való megjelenésükért és a küldött koszorukért, fogadják e helyen is legmélyebb köszönetünket.

Kolozsvárt, 1893. decz. 7.

Székely-nővérek

H i r d e t é s e k.

Árverezési hirdetmény.

A maros-vásárhelyi ev. ref. egyházunk a városban későbbben lévő szabályozható forgany (turbina) által meghajtott henger-műmalma, mely naponkénti 25—30 mm. órlöképességgel fog birni, s a technika legújabb vívmányai szerint fog berendezve és felszerelve lenni — üzemképességének napjától kezdve — a mellette lévő malommesterei lakással és irodával, 12 egymásután következő évekre, írásbeli ajánlatok alapján, a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Az ajánlati tárgyalás megtartásának idejéül **1893. évi Deczember hó 17-ik napján d. e. 11 óra** tűztetik ki. Felkiáltási ár **5500** frt o. é., mely összegnek 10%-a bánatpénzképpen az ajánlatokhoz esatolandó.

Az árverezési feltételek Gombás József egyházi gondnoknál Maros-Vásárhelytől tekinthetők meg.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy a fennebbi bánatpénzzel ellátott, szabályszerűen bélyegzendő ajánlataikat az az árverezés megkezdése előtt Nagy Samu egyházi főgondnok ur kezéhez annál bizonyosabban nyújtják be, mivel a később beérkező ajánlatok tekintetbe vételét nem fognak.

Maros-Vásárhelytől, 1893 november hó 28-án.

Az építető bizottság.

NAGY SAMU,
főgondnok.

1198. (2—3)

Sz. 4312—1893.
tlkv.

Hirdetmény.

1194. (1—1)

A sz.-udvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Udvarhelyvármegye összesített árvaszéke végrehajtónak, beílenfalvi Simén Ádám alperes végrehajtást szenvedő ellen 18 frt s járuléka kielégítése végett, — nemkülönben esatlakozott sz.-udvarhelyi zálogkölcson intézet részére 90 frt tőke és járuléka, Udvarhelymegyei takarékpénztár részére 118 frt s járuléka, sz.-udvarhelyi zálogkölcson intézet részére 115 frt s járuléka, Udvarhelymegyei takarékpénztár javára 124 frt 40 kr. tőke s járuléka, Pál Antalné, Simó Anna részére 150 frt s járuléka, a m. kir. kincstár részére 130 frt 98 kr. tőke járuléka behajtása tekintetében kir. törvényszék területéhez tartozó beílenfalvi I. rész 424. 427. számú tjkvben, melynek összes becsértéke 300 frt 10 kr., a mely összeg egyszersmind kikiáltási ár, az 1894. évi Január hó 3-ik napján délelőtti 9 órákor a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék tlkvi hivatalánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

A venni szándékozók a becsárnak 100%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban kötelesek a kikiáltott kezéhez letenni.

Az árverezési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Sz.-Udvarhelytől, 1893. évi október hó 17-én.

Dr. VOITH GERŐ,
kir. törvényszéki egyesbíró.

Tudomásul.

A „Fehér Bárány“-hoz czimzett
vendégfogadó és szálló
Sz.-Régenben (a főtéren),

2 étteremmel, mellékhelyiséggel, konyhával, 6 vendégszobával, 2 pinczével, 2 istállal, kuttal az udvaron,

1894. évi április hó 24-től több évre
haszonbérbe adandó.

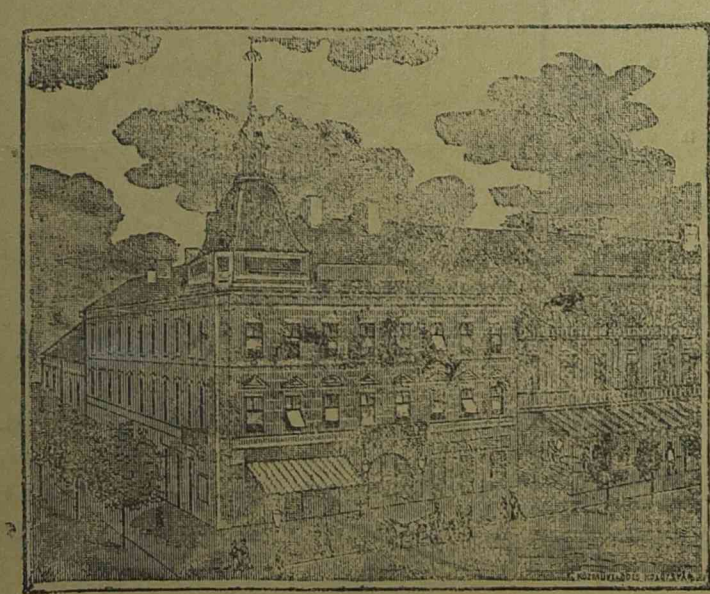
Bővebb felvilágosítással szolgál Sz.-Régenben a tulajdonos: **Schiffbäumer Mihály.**

1197. (1—3)

Kolozsvár főtere egy szép épülettel gazdagított a régi „Pannónia“ vendéglő egész újonnan történt kiépítése által. Ez épület ma mind kívülről, mind belülről a modern igényeknek minden tekintetben megfelel és

„KÖZPONTI SZÁLLODA“

ezim alatt a figyelemmel mindenre kiterjedő tulajdonos **NAGY GÁBOR** vezetéke alatt áll.

Az utazók és vendégek kényelmére modern berendezési tárgyak minden részében gondoskodva van. Külön termek kisebb nagyobb társas összejövőlekre, bankette, ülsz terem nagyobb ünnepi helyre. Az utasok részére kényelemmel berendezett vendégszobák vannak. Az árak az előrangú vendéglőben szolgálnak. A kiszolgálás kitűnő. A város minden részében telefon összeköttetésben van.

1192. (27—3)

ARANYOZÓ ÜZLET

KOLOZSVÁRTT.

Belközép-utca, Minorita-épület 10-ik szám.

Alantirt van szerencsém a mélyen tisztelt közönség tudomására adni, miszerint a **Hid-utczából**

ARANYOZÓ MŰHELYEMET

a Minorita-épület boltihelyiségébe áttettem.

Elvállalok minden e szakmába vágó aranyozásokat, ugymint: új képereteket és tűkör-kereteket, függönytartókat, mindenféle szobadisztitási aranyozásokat a legjutányosabb árban.

Bátor vagyok a mélyen tisztelt Főbiztelné uraknak tudomására adni, hogy elvállalok egészen új oltár készítését, régi oltár újbóli aranyozását, mindenféle aranyozott templomi díszítéseket a legjobb és tiszta arannyal való aranyozást felelősség mellett.

— Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan készítek. —

A mélyen tisztelt közönség pártolását kérve,

alázatos szolgálja:

1000. (24—36)

KASS ANTAL,
aranyozó.

Jó száraz usztatlan

TÖLGY TŰZIFA

Kolozsvárig szállítva vagononként m. mázaja

csak 44 és 48 forint.

Nemkülönben tölgyfa palkák, sport talpfák, küllők, építkezésekhez való faragott fenyőfák, zsenedelyek, stúhaturfák, szálló csap karók szintén a legolcsóbban beszerezhetők:

Kiss Károly-nál,
B.-Hunyaden.

1121. (6—12)

A legkitűnőbb ásványvizek anyaföldjének

a székelyföldnek kincses terméke!

„RÉPÁTI“

legtisztább égvényes gyógy-savanyuvíz,

mely párábanul szorcsos vegyi összetétele és rendkívül dús, főleg kötött szénsav tartalma folytán, ritkítja pártját a kontinensen.

Első rangu gyógyital

különösen emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese és gyomorhajokban, gyulladásos hólyag és köszvényes bántalmaknál; mely betegségek ellen a „répáti“ ásványvíz használata megbecsülhetetlen értékű s a legmesszebb menő figyelemre méltó.

Legfelségesebb ízű, legégszesegebb borvíz,
mely tekintetben is a „répáti“ ásványvíz mellett, a forgalomban lévő ásványvizek legtöbbjével határozottan eltérőpálek.

A „répáti“ ásványvizet mint ritka természeti kincset tehát, ugy is mint a belső szervek betegségei ellen legcélszerűbb, leghatásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyító szert, ugy is mint pártalan élvezeti italt (igen jeles orvosi bizonylatok), valamint a gyskorlatból merített magántapasztalatok alapján minden céluludatos elfogulatlan ivónak rendes használatára a legmelegebben — lelkiismerettel ajánlom.

Mindig friss töltésben kapható Kolozsvártt: **Misselbacher, Herczeg Albert, Kónya és Hirschfeld Sándor** uraknál, a gyógyszer-tárakban és minden nevezetesebb vendéglőben.

Kiváló tisztelettel

a „répáti“ gyógyforrás kezelője:

1044. (19—75)

GYÖRGY JÓZSEF,

Kézdi-Vásárhelytől (Háromszékmegye.)

„THE GRESHAM“ ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG LONDONBAN.

Magyarországi fiók:

Budapest, Ferencz József-tér 5—6.,
a társaság házában.

Ausztriai fiók:

Bécs, Gisellastrasse 1. sz. alatt,
a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. évi június 30-án Frk. 117,550.797—

Évi bevétel biztosítások és kamatból 1891. évi június 30-án 20,725.259—

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződése s visszavásárlások után a társaság fennállása óta (1848.) 249,311.449—

A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt a társaságnál 61,372.000—

értékig nyújtattak be ajánlatok, miáltal a társaság fennállása óta benyújtott ajánlatok összértéke 1,728,184.555—

értékére megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak Erdély minden nagyobb városában az ügynök urak és az erdélyi vezérügynökség

Kolozsvártt, Beiszen-utca 5., 7. sz. 1152. (3—2)

Még csak néhány napig.

Huzás már deczember hó 28-án.

MAGYAR ÁLLAMI JÓTÉKONY SORSJEGYEK.

Főnyeremény 60,000 frt.

Az összes nyeremények 160,000 frtra ruagnak.

Egy sorsjegy ára 2 forint.

Sorsjegyek kaphatók: a lottóigazgatóságnál Budapesten (Pest, fővárház, főemelet), hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lottó, ső és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercuriál“ és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyrúdló közegnél.

Budapesten, 1893. augusztus 1.

Magyar kir. lottóigazgatóság.

1076. (2—4)

Keresek Kolozsvártt

házmesteri állást.

Értek a kerti- és ácsmunkához.

Nős vagyok, de gyermekeim nincsenek.

Vitális János,

Szenáter-utca 7. szám.

1198. (1—1)

700—2000 holdas

haszonbérlet

teljes felszereléssel

azonnali átvételre kerestetik.

Megfelelő biztosíték adatik.

Czim: a kiadó-hivatalban.

1196. (1—4)

Kerestetik a Mezőségen

egy jó minőségű

300—400 holdas birtok

haszonbérbe.

Ajánlatok **P. A.** jegy alatt az „Ellenzék“ kiadóhivatalába küldendők.

1195. (1—3)

Sternberg Armin és testvére
cs. és kir. szab. hangszer-ár
Budapest, VII. ker. Kerepesi-út 36.
Saját készítményű, mindenemű hangszerek és azok kellékei és alkatrészei mindenemű hangszerek és zenelóművek javítása és hangolása szakasorú pontossággal eszközöltek.

A „COLUMBUS“ ezimbalomverőfé megcsúnteti az eddigi pamutozást és ezernázást, erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja — Sohasem pusztul el. — Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbinak minősége szerint 1 frt, 2 frt, 2 frt 50 kr, 3 frt és 3 frt 50 kr. Külön a „COLUMBUS“ verőfé párja 1 frt.

Legújabb! Legújabb!

INTONA

változtatható érczjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmány hangszerrel minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetsző szerinti zenedarabot lehet játszani. — Ára 12 frt, a kőtalapok darabja 30 kr.

Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvételre teljesíthetnek.

1093. (14—20)